

ВІЛЬНА ТОРГІВЛЯ: ОСОБЛИВОСТІ ДЕКЛАРУВАННЯ КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ

FREE TRADE: PECULIARITIES OF THE DECLARATION OF THE COUNTRY OF ORIGIN OF GOODS

УДК 339.5.012.42

Заяц В.В.

старший науковий співробітник відділу удосконалення протидії митним правопорушенням Науково-дослідний центр митної справи Науково-дослідного інституту фіскальної політики Університету Державної фіскальної служби України

У статті висвітлено взаємозв'язок між Митним тарифом та країною походження товару. Основну увагу приділено аналізу проблем декларування країни походження товарів за преференційного режиму постачання на підставі міжнародних угод про вільну торгівлю. У висновках до статті викладені пропозиції стосовно шляхів вирішення згаданих проблем.

Ключові слова: товар, країна походження товару, ввізне мито, вільна торгівля, документ про походження товару, митна декларація, митна статистика.

В статті освітлена взаимосвязь между Таможенным тарифом и страной происхождения товара. Основное внимание уделено анализу проблем декларирования страны происхождения товаров при преференциальном режиме поставки на основании международных соглашений о свободной

торговле. В выводах к статье изложены предложения относительно путей решения упомянутых проблем.

Ключевые слова: товар, страна происхождения товара, ввозная пошлина, свободная торговля, документ о происхождении товара, таможенная декларация, таможенная статистика.

The article highlights the relationship between the Customs Tariff and the country of origin of the goods. The main attention is paid to the analysis of the problems of declaring the country of origin of goods in the preferential mode of supply on the basis of international agreements on free trade. The conclusions of the article set out proposals for ways to solve these problems.

Key words: product, country of origin of goods, import duties, free trade, document on the origin of goods, customs declaration, customs statistics.

Постановка проблеми. У період економічної глобалізації постає необхідність спрощення доступу продукції до світових товарних ринків. Міжнародні угоди про вільну торгівлю покликані втілити цю необхідність у реальність. Недосконалі митні формальності в частині декларування країни походження товару ускладнюють належне застосування преференційних положень угод про вільну торгівлю.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням аспектів визначення країни походження товарів присвячені праці таких учених, науковців та фахівців-практиків з митної справи, як І. Бережнюк, О. Лазунін, В. Науменко, П. Пашко, В. Сторожчук, О. Яковенко.

Постановка завдання. Метою статті є виявлення та узагальнення проблем декларування країни походження товарів як передумови застосування преференцій відповідно до положень міжнародних угод про вільну торгівлю, а також визначення шляхів усунення цих проблем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Країна походження вважається важливою ознакою товарів, що обертаяться у міжнародній торгівлі, оскільки згідно зі ст. 36 Митного кодексу України (МКУ) [1] вона визначається з метою оподаткування товарів, що переміщуються через митний кордон України, застосування до них заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності (ЗЕД), заборон та/або обмежень щодо переміщення через митний кордон України, а також забезпечення обліку цих товарів у статистиці зовнішньої торгівлі.

Згідно з нормами ч. 5 ст. 280 МКУ ввізне мито є диференційованим щодо товарів, що походять з

держав, які спільно з Україною входять до митних союзів або утворюють із нею зони вільної торгівлі. У разі встановлення будь-якого спеціального преференційного митного режиму згідно з міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, застосовуються преференційні ставки ввізного мита, встановлені Митним тарифом України.

До товарів, що походять з України або з держав – членів Світової організації торгівлі, або з держав, з якими Україна уклала двосторонні або регіональні угоди щодо режиму найбільшого сприяння, застосовуються пільгові ставки ввізного мита, встановлені Митним тарифом України, якщо інше не встановлено законом.

До решти товарів застосовуються повні ставки ввізного мита, встановлені Митним тарифом України.

Ввізне мито на іноземні товари покликане захистити вітчизняних виробників таких самих товарів від іноземних конкурентів, оскільки сплачене під час ввезення в Україну мито враховується під час обчислення собівартості імпортованого товару. Але при цьому є ризик того, що встановлення завеликого розміру ввізного мита може гальмувати модернізацію національного виробництва, а також породжувати протизаконне ввезення товарів до країни. Як приклад вказаного можна привести стан справ у вітчизняному автомобілебудуванні.

Розмір преференційних, пільгових, повних ставок ввізного мита на товари визначається Митним тарифом, запровадженим Законом України від 19.09.2013 № 584 «Про Митний тариф України» [2]. Відзначимо, що колонка преференційної ставки ввізного мита у Митному тарифі України

є неінформативною (незаповненою). Тому для з'ясування преференційних умов постачань товарів необхідно звертатися до положень укладених Україною міжнародних угод про вільну торгівлю.

Країною походження товару відповідно до положень ч. 2 ст. 36 МКУ вважається країна, в якій товар був повністю вироблений або підданий достатній переробці відповідно до критеріїв, встановлених МКУ.

Під країною походження товару може розумітися група країн, митні союзи країн, регіон чи частина країни, якщо є необхідність їх виділення з метою визначення походження товару.

Положення МКУ застосовуються для визначення походження товарів, на які під час ввезення в Україну поширюється режим найбільшого сприяння (непреференційне походження) (ч. 6 ст. 36 МКУ).

З метою застосування преференційних ставок мита країна походження повністю вироблених або підданих достатній переробці товарів визначається за правилами, встановленими законами, а також міжнародними договорами України (ч. 7. ст. 36 МКУ).

Наприклад, для отримання преференцій у взаємній торгівлі з європейськими державами – членами Європейського Союзу необхідно виконувати правила визначення та підтвердження країни походження товару, передбачені угодами про вільну торгівлю з такими державами.

Згідно з пунктом 2 ст. 26 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію з ЄС) [3], правила походження викладені в Протоколі I («Щодо визначення концепції «походження товарів» і методів адміністративного співробітництва») до цієї Угоди.

Відповідно до положень п. 1 ст. 29 Угоди про асоціацію з ЄС кожна сторона зменшує або скасовує ввізне мито на товари, що походять з іншої сторони, відповідно до графіків, встановлених у Додатку I-A до цієї Угоди. Вказані преференції надаються за умови подання в країні ввезення товарів одного з таких документів:

- сертифікату з перевезення (походження) товару EUR.1, зразок якого наведений у Додатку III Протоколу 1 до Угоди про асоціацію з ЄС (п. 1 ст. 16 Протоколу 1);

- декларації уповноваженого (затвердженого) експортера про походження товару, вчиненої на рахунку-фактурі (рахунку-проформі) чи іншому комерційному товаросупровідному документі, який детально описує товари (п. 1 ст. 16, п. 1 ст. 22 Протоколу 1);

- декларації експортера про походження товару, вчиненої на рахунку-фактурі (рахунку-проформі) чи іншому комерційному товаросупровідному документі, який детально описує товари,

за умови що їхня сукупна вартість не перевищує 6 тис. євро (п. 1 ст. 16, п.1 ст. 22 Протоколу 1).

Вказані декларації експортера про походження у перекладі тексту Протоколу 1 скорочено названо деклараціями інвойс.

У тексті декларації інвойс експортер продукції, на яку поширюється цей документ, заявляє, що за винятком випадків, де це явно зазначено, ці товари є товарами преференційного походження із зазначенням країни їхнього походження.

Як зазначено у ст. 23 Протоколу 1 до Угоди про асоціацію з ЄС, митні органи країни експорту можуть надати будь-якому експортеру, що надалі іменуватиметься «затвердженим експортером», який часто перевозить товари за цією Угодою, право складати декларації інвойс незалежно від вартості товарів, щодо яких вони складаються. Експортер, який бажає одержати такий дозвіл, повинен надати митним органам усі гарантії, які вони вважатимуть необхідними для підтвердження статусу походження товарів, а також виконання всіх інших умов цього Протоколу.

Якщо оформлення декларації інвойс здійснюється уповноваженим експортером, у ній зазначається номер (митний дозвіл №...) такого митного уповноваження.

На думку фахівців із митної справи, для ефективної ідентифікації уповноважених експортерів та оформлених ними декларацій інвойс необхідно інтегрувати українські митниці до відповідних програмно-інформаційних ресурсів компетентних органів зарубіжних країн – учасниць угод про вільну торгівлю з Україною.

Для отримання преференцій зі сплати ввізного мита відповідно до укладених Україною міжнародних угод про вільну торгівлю країна походження товару має бути належним чином задекларована органу митного контролю.

Митне оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення здійснюється митними органами на підставі митної декларації, до якої декларантом залежно від митних формальностей, установлених МКУ для митних режимів, та заявленої мети переміщення вносяться відомості, визначені у ч. 8 ст. 257 МКУ, зокрема й про найменування країни походження товарів (за наявності). Це дає змогу формувати, в тому числі, статистику товарообігу з наданням преференцій відповідно до умов міжнародних угод про вільну торгівлю.

Вимоги до оформлення і використання митних декларацій, на підставі яких декларуються товари, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України, визначені постановами Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій» [4], від 21.05.2012 № 431 «Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування

товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних із провадженням підприємницької діяльності» [5].

Товари декларуються шляхом подання митному органу:

- митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа;
- або митної декларації М-16;
- або письмової заяви за встановленою формою;
- або митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних із провадженням підприємницької діяльності;

– або іншого документа, що відповідно до законодавства може використовуватися замість митної декларації.

Митна декларація на бланку єдиного адміністративного документа для декларування товарів (крім тих, що пересилаються через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях), що переміщуються через митний кордон України декларантами (крім громадян), заповнюється на:

- товари, митна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 150 євро;
- товари, які підлягають державному експортному контролю та переміщення яких через митний кордон України згідно із законодавством потребує надання відповідного дозволу чи висновку;
- товари, які ввозяться на митну територію України і підлягають державній реєстрації відповідно до законодавства;
- товари, які поміщуються в митні режими митного складу, вільної митної зони, безмитної торгівлі, переробки на митній території України, переробки за межами митної території України та після перебування у таких митних режимах поміщуються в інші митні режими.

Форма митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа запозичена до українського законодавства з Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами [6], укладеної 1987 році.

Згідно з положеннями цієї Конвенції, інформація про країну походження товару вноситься до граф 16 та 34 єдиного адміністративного документа (ЄАД).

В Україні Порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 [7]. Цим порядком, на відміну від положень Конвенції про спрощення формальностей у торгівлі товарами, не передбачається використання графи 16 ЄАД для внесення назви країни походження товару. Але визначені, в тому

числі, детальні правила заповнення графи 34 («Код країни походження») митної декларації, залежно від події вивезення чи ввезення товарів з/до України.

Також, крім вищевказаного, у графі 44 («Додаткова інформація / Подані документи / Сертифікати і дозволи») митної декларації зазначаються й відомості про необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення документи про походження товару відповідно до ч. 2 ст. 43 МКУ.

Згідно з п. 5 Положення про митні декларації, затвердженого згаданою вище постановою Кабінету Міністрів України (КМУ) від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій», товари (крім тих, що пересилаються через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях), що переміщуються через митний кордон України декларантами (крім громадян), на які не заповнюється митна декларація на бланку ЄАД та які не можуть декларуватися за іншим документом, декларуються шляхом подання митному органу письмової заяви за визначеною у додатку 1 до цієї постанови КМУ формою. Зауважимо, що вказана форма не передбачає внесення до неї інформації про країну походження товару.

Товари, що пересилаються через митний кордон України в міжнародних поштових відправленнях, декларуються шляхом подання митному органу:

- 1) митної декларації на бланку ЄАД у разі:
 - надходження на адресу декларанта підкацізних товарів;
 - або надходження на адресу декларанта (крім громадянина) в одній депеші від одного відправника товарів, що відповідно до Митного та Податкового кодексів України є об'єктами оподаткування митними платежами;
 - або пересилання декларантом (крім громадянина) товарів, митна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 150 євро;
 - або надходження на адресу громадянина в одній депеші від одного відправника товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 10 тис. євро;
 - або пересилання громадянином товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 10 тис. євро;

2) або у випадках, не зазначених у підпункті 1 цього пункту, – уніфікованих міжнародних документів, форми яких установлені актами Всесвітнього поштового союзу, а саме:

- митної декларації CN 23, використання якої обов'язкове під час пересилання посилок, міжнародних згрупованих поштових відправлень з позначкою «Консигнація» і відправлень «EMS» та можливе у разі пересилання відправлень з оголошеною цінністю;

– або митної декларації CN 22, використання якої обов'язкове під час пересилання дрібних пакетів, мішків «М» і відправлень «EMS» зі вкладенням письмової кореспонденції та можливе у разі пересилання бандеролей.

Інформація про країну походження товару вноситься до митних декларацій CN 23 та CN 22 відповідно у графи 8 та 5.

Товари, що пересилаються через митний кордон України у міжнародних експрес-відправленнях, декларуються шляхом подання митному органу:

1) митної декларації на бланку ЄАД:

– у разі надходження на адресу декларанта підакцизних товарів;

– або у разі надходження на адресу декларанта (крім громадянина) товарів, що відповідно до Митного та Податкового кодексів України є об'єктами оподаткування митними платежами;

– або у разі пересилання декларантом (крім громадянина) товарів, митна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 150 євро;

– або у разі надходження на адресу громадянина в одному вантажі експрес-перевізника від одного відправника товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 10 тис. євро;

– або у разі пересилання громадянином товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує суму, еквівалентну 10 тис. євро;

2) або у випадках, не зазначених у підпункті 1 цього пункту, – митної декларації М-16:

– у разі надходження на адресу громадянина товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує суму, що не є об'єктом оподаткування митними платежами, але не перевищує суму, еквівалентну 10 тис. євро;

– у разі пересилання громадянином товарів, які є об'єктом оподаткування вивізним митом, та/або якщо відповідно до закону державними органами видаються документи, необхідні для здійснення митного контролю та митного оформлення таких товарів;

3) або письмової заяви за визначеною у додатку 1 до цієї постанови КМУ формою у разі пересилання декларантом (крім громадянина) товарів, митна вартість яких не перевищує суму, еквівалентну 150 євро.

Вищезгадана митна декларація М-16 не передбачає внесення до неї відомостей про країну походження товарів, що унеможливує застосування щодо цих товарів преференцій, відповідно до положень міжнародних угод про вільну торгівлю.

Під час переміщення (пересилання) товарів через митний кордон України громадянами митна декларація на бланку ЄАД заповнюється у разі декларування товарів (у тому числі транспортних засобів особистого користування), що ввозяться на митну територію України і підлягають державній

реєстрації відповідно до законодавства, а також коли такі товари відповідно до МКУ декларуються з поданням митної декларації, передбаченої законодавством України для підприємств. Зокрема, згідно з ч. 3 ст. 371, ч. 8 ст. 374 МКУ це стосується товарів, сумарна фактурна вартість яких перевищує еквівалент 10 тис. євро.

Для письмового декларування громадянами особистих речей, інших товарів для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних із провадженням підприємницької діяльності (крім наведених у попередньому абзаці), використовується митна декларація, визначена раніше згаданою постановою КМУ від 21.05.2012 № 431. Форма цієї декларації не передбачає внесення до неї відомостей про країну походження товару, чим породжується проблема в застосуванні щодо цих товарів преференцій, визначених положеннями міжнародних угод про вільну торгівлю. При цьому у випадках, коли товари підлягають оподаткуванню, ввізне мито стягується згідно з ч. 2, ч. 4 ст. 374 МКУ, нехтуючи критерієм країни їхнього походження, за ставкою 10 відсотків від вартості товару, що зазвичай суттєво дисонує з розміром ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом, запровадженим Законом України від 19.09.2013 № 584 «Про Митний тариф України».

Як наслідок зазначеного, наприклад, під час ввезення через автомобільний пункт пропуску в Україну придбаної за кордоном за 2 тис. євро цифрової відеокамери (код згідно з УКТ ЗЕД – 8525 80 99 00, ставка ввізного мита згідно з Митним тарифом – 0%) громадянину доведеться сплатити 10-відсоткове ввізне мито у сумі, еквівалентній 150 євро. Вказане ввізне мито стягується митницею із застосуванням уніфікованої митної квитанції МД – 1 у порядку, затвердженому однойменним наказом Державної митної служби України від 04.01.2005 за № 1 [8].

Нині одне зі своїх основних завдань, наведених у ст. 544 МКУ – ведення митної статистики, – митниці України щодо зовнішньоторговельного обороту виконують шляхом збирання, узагальнення, аналізу, систематизації відомостей, наведених в оформлених митних деклараціях, складених на бланках єдиного адміністративного документа (ЄАД), запроваджених постановою КМУ від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». Це дає змогу формувати, в тому числі, статистику товарообігу з наданням преференцій відповідно до умов міжнародних угод про вільну торгівлю.

Водночас стосовно громадян – не підприємців за наявною практикою відбувається декларування без застосування письмової форми для товарів обсягом, що не підлягає оподаткуванню, або ж шляхом заповнення декларації, форма якої

затверджена постановою КМУ від 21.05.2012 № 431 «Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності», що не передбачає внесення до неї відомостей про країну походження товару. Звісно, при цьому статистично не обліковуються та ігноруються відомості про країну походження товарів, стосовно яких мали би бути застосовані преференції відповідно до положень міжнародних угод про вільну торгівлю.

Через це поза інформаційним полем митної статистики ЗЕД залишаються товари, переміщені через митний кордон України у межах «неорганізованої» торгівлі. При цьому йдеться саме про той випадок, коли фізична особа – власник товарів сумарною фактурною вартістю до 10 тис. євро – на момент перетину нею митного кордону не зареєстрована в Україні як суб'єкт підприємницької діяльності, хоча й, можливо, має щодо вказаних товарів надалі комерційні наміри.

За статистичною інформацією Державної служби статистики України [9], обсяг експорту товарів і послуг з України у 2017 році становив 52,3 млрд. дол. США, а імпорту товарів та послуг – 54,9 млрд. дол. США. Порівняно з 2016-м експорт збільшився на 16%, імпорт – на 23,3%. Негативне сальдо зовнішньоторговельного балансу у 2017 році становило 2,6 млрд. дол. США (у 2016-му воно було позитивним і становило 541 млн дол. США). При цьому в 2017 році обсяг експорту товарів з України становив 43,2 млрд. дол. США, а обсяг імпорту – 49,6 млрд. дол. США. Порівняно з 2016 р. експорт товарів збільшився на 19 % (на 6,9 млрд. дол. США), а імпорт – на 26,4% (на 10,3 млрд. дол. США). Через випереджаюче зростання імпорту товарів порівняно з їх експортом негативне сальдо української зовнішньої торгівлі товарами у 2017 році становило 6,3 млрд. дол. (у 2016 році сальдо було також негативним – 2,8 млрд. дол. США). У 2017 році обсяг товарообігу з країнами ЄС, який переважно відбувається в умовах вільної торгівлі, передбачених міжнародними угодами, становив 38,3 млрд. дол. США. З них обсяги експорту – 17,5 млрд. дол. США, імпорту – 20,8 млрд. дол. США.

Обсяг неформальної (неорганізованої) торгівлі в 2017 році, основу якої становить «човниковий імпорт», оцінюється аналітиками ЗЕД в 3,1 млрд. дол. США. Це дорівнює 6,2% від загального обсягу імпорту або ж 14,9% від обсягу імпорту з ЄС.

Так званий «човниковий імпорт» вибудований насамперед з урахуванням положень ст. 374 МКУ та полягає у подрібненні партій імпортованих товарів до обсягів, що не підлягають письмовому деклару-

ванню та оподаткуванню митними платежами під час їх ввезення в Україну громадянами.

Тож через недосконалість системи декларування товарів митним органам України значний обсяг зовнішнього товарообігу здійснюється зі спотворенням митної статистики та без урахування положень укладених Україною міжнародних угод про вільну торгівлю.

Динаміка зміни зовнішньоторговельного сальдо країни характеризує і динаміку структурних змін її економіки. Тому митна статистика повинна вестися з якомога мінімальними погрішностями. Для цього доцільно прагнути уніфікації декларування товарів, переміщуваних через митний кордон України.

Висновки з проведеного дослідження. Підсумовуючи вищевикладене, відзначимо, що відчутними перешкодами для застосування преференцій відповідно до умов міжнародних угод про вільну торгівлю, пов'язаних з необхідністю декларування відомостей про країну походження товару, є:

- відсутність можливості задекларувати відомості про країну походження товару у затверджених Кабінетом Міністрів України формах митних декларацій: М-16 та призначеної для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних із провадженням підприємницької діяльності (затверджена постановою КМУ від 21.05.2012 № 431);

- застосування 10-відсоткової ставки ввізного мита згідно з ч. 2, ч. 4, ч. 7 ст. 374 МКУ на товари громадян, нехтуючи при цьому ставками Митного тарифу, запровадженими Законом України від 19.09.2013 № 584 «Про Митний тариф України».

Для усунення проблем у застосуванні преференційного режиму відносно товарів походженням із країн, з якими Україною укладено міжнародні угоди про вільну торгівлю, доцільно:

1. Уніфікувати форми декларування, а саме запровадити замість форм митних декларацій М-16 та призначеної для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних із провадженням підприємницької діяльності, митної декларації на бланку ЄАД. При цьому необхідно спростити (зменшити) обсяг відомостей, що вносяться до ЄАД, залишивши обов'язково відомості про країну походження товарів. Це дасть змогу забезпечити застосування преференційного режиму відповідно до умов міжнародних угод про вільну торгівлю.

2. Скасувати, зокрема, норми ч. 2, ч. 4, ч. 7 ст. 374 МКУ стосовно оподаткування товарів громадян за 10-відсотковою ставкою ввізного мита з метою дотримання положень міжнародних угод про вільну торгівлю.

3. На перехідний час актуалізувати положення наказу Державної митної служби України

від 04.01.2005 № 1 «Про затвердження Порядку застосування уніфікованої митної квитанції МД-1», запровадивши до її форми колонку для внесення відомостей про країну походження товару, що дасть змогу застосовувати преференційні ставки ввізного мита, передбачені міжнародними угодами про вільну торгівлю.

4. Впорядкувати митне регулювання ввезення в Україну товарів громадян з метою протидії «човниковому імпорту».

5. Через уніфікацію форм митних декларацій вдосконалити формування достовірних показників митної статистики, зокрема, стосовно товарообігу на умовах міжнародних угод про вільну торгівлю.

Наостанок наголосимо, що міжнародна практика все ж передбачає спрощене декларування фізичними особами товарів, переміщуваних через кордон не для комерційних цілей, а також не справляння у встановлених випадках ввізних податків щодо таких товарів. Але про ігнорування відомостей стосовно країни походження товару при цьому не йдеться.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Митний кодекс України від 13.03.2012 № 4495 – VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

2. Закон України від 19.09.2013 № 584 «Про Митний тариф України». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/584-18>

3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 450 «Питання, пов'язані із застосуванням митних декларацій». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>

5. Постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2012 № 431 «Про затвердження форми митної декларації для письмового декларування товарів, що переміщуються через митний кордон України громадянами для особистих, сімейних та інших потреб, не пов'язаних з провадженням підприємницької діяльності». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/431-2012-п>

6. Конвенція про спрощення формальностей у торгівлі товарами. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987_012

7. Наказ Міністерства фінансів України від 30.05.2012 № 651 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>

8. Наказ Державної митної служби України від 04.01.2005 №1 «Про затвердження Порядку застосування уніфікованої митної квитанції МД-1». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-05>

9. Державна служба статистики України, статистична інформація. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html

REFERENCES:

1. Mytnyy kodeks Ukrainy vid 13.03.2012 № 4495 –VI [Customs Code of Ukraine from 13.03.2012, № 4495-VI], (2012), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>

2. Zakon Ukrainy vid 19.09.2013 № 584 „Pro Mytnyy taryf Ukrainy” [Law of Ukraine dated 19.09.2013 № 584 «On the Customs Tariff of Ukraine»], (2013), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/go/584-18>

3. Uhoda pro asotsiatsiyu mizh Ukrainoyu, z odniyei storony, ta Yevropeys'kym Soyuzom, Yevropeys'kym spivtovarystvom z atomnoyi enerhiyi i yikhnimi derzhavamy-chlenamy, z inshoyi storony [Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States, on the other hand], available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

4. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.05.2012 № 450 «Pytannya, pov'yazani iz zastosuvanniam mytnykh deklaratsiy» [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 21.05.2012 № 450 «Questions related to the application of customs declarations»], (2012), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>

5. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 21.05.2012 № 431 «Pro zatverdzhennya formy mytnoyi deklaratsiyi dlya pys'movoho deklaruvannya tovariv, shcho peremishchuyut'sya cherez mytnyy kordon Ukrainy hromadyanamy dlya osobystykh, simeynykh ta inshykh potreb, ne pov'yazanykh z provadzhenniam pidpnyemnyts'koyi diyal'nosti» [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated 21.05.2012 № 431 «On approval of the form of the customs declaration for the written declaration of goods transferred through the customs border of Ukraine by citizens for personal, family and other needs not related to the entrepreneurial activity»], (2012), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/431-2012-п>

6. Konventsiya pro sproshchennya formal'nostey u torhivli tovaramy [Convention on the simplification of formalities in trade in goods], (1987), available at: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987_012

7. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy vid 30.05.2012 № 651 «Pro zatverdzhennya Poryadku zapovnennya mytnykh deklaratsiy na blanku yedynoho administratyvnoho dokumenta» [Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 30.05.2012 № 651 «On approval of the procedure for filing customs declarations on the form of a single administrative document»], (2012), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>

8. Nakaz Derzhavnoyi mytnoyi sluzhby Ukrainy vid 04.01.2005 №1 «Pro zatverdzhennya Poryadku zastosuvanniam unifikovanoyi mytnoyi kvytantsiyi MD-1» [Order of the State Customs Service of Ukraine dated 04.01.2005 №1 «On approval of the procedure for the application of the uniform customs receipt MD-1»], (2005), available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-05>

9. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, statystychna informatsiya [State Statistics Service of Ukraine, statistical information], available at: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/oper_new.html

FREE TRADE: PECULIARITIES OF THE DECLARATION OF THE COUNTRY OF ORIGIN OF GOODS

International trade stimulates the global economy. In the period of economic globalization, there is a need to simplify the access of products to world commodity markets through the mutual use by countries – trade partners of preferences with respect to each other's goods. International Free Trade Agreements are meant to translate this need into reality.

Customs authorities in today's conditions should safeguard the chain of international supplies of goods, apply the stipulated by law preferences, other measures of tariff and non-tariff regulation of foreign trade activities.

Insufficiently effective customs formalities in determining the country of origin of commodities complicate the proper application of the preferential provisions of free trade agreements. This is due, in particular, to a variety of legal provisions concerning the declaration and documentary evidence of the country of origin of goods, the imperfection of Ukrainian legislation on customs matters.

The article investigates, reveals, and summarizes the actual problems of declaring the country of origin of goods as a precondition for the use of preferences in accordance with the provisions of international agreements on free trade. The novelty of the article is also to determine the ways to eliminate these problems.

In order to eliminate the problems in applying preferential treatment to goods originating from countries with which Ukraine has concluded international free trade agreements, it is expedient:

- to unify the forms of declaration, namely to introduce, instead of the forms of M-16 customs declarations and for the purpose of the written declaration of goods transported through the customs border of Ukraine by citizens for personal, family, and other needs not related to the conduct of business activities, customs declaration on the only administrative document (OAD) form. In this case, it is necessary to simplify (reduce) the amount of information entered into the OAD, leaving the necessary information about the country of origin of goods. This will ensure the application of preferential treatment in accordance with the terms of international free trade agreements;

- to cancel, in particular, the rules of Part 2, Part 4, Part 7 of Art. 374 of the Customs Code of Ukraine concerning the taxation of goods by citizens at a 10 percent rate of import duty in order to comply with the provisions of international agreements on free trade.